

Krajský soud v Ústí nad Labem Národního odboje 1274/26 40003 Ústí nad Labem

do datové schránky phgaba8

Odpověď na Váš dopis ze dne Naše značka Praha

ZK Pha 21/2015 15. 6. 2015

Žaloba proti rozhodnutí správního orgánu podle soudního řádu správního

Tato žaloba směřuje proti rozhodnutí ředitele Dopravního podniku města Liberce a Jablonce nad Nisou, a.s., se sídlem Mrštíkova 3, Liberec (dále jen "žalovaného"), kterým byla dne 21. 5. 2015 odmítnuta má žádost o informace ohledně výše provize jednotlivým dodavatelům a v rozsahu částí zakrytých ustanovení smluv se společnostmi zajišťující prodej jízdenek prostřednictvím SMS (dále jen "napadené rozhodnutí").

1 Předmět řízení

Žalobce podal dne 25. 3. 2015 žádost o informace podle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím (dále jen "InfZ"), kdy žádal o poskytnutí následujících informací (dále jen "požadované informace"):

- 1. veškeré smlouvy na služby prodeje jízdenek prostřednictvím SMS nebo aplikace do mobilního telefonu, a to včetně všech uzavřených dodatků a (pokud je dispozici) nejnovějšího konsolidovaného znění textu smlouvy (dále jen smlouva na SMS jízdenky),
- informace o celkovém vybraném jízdném prostřednictvím těchto služeb a o výši celkové provize (jakékoliv platby) jednotlivým dodavatelům (a to v obou případech za rok 2014 a v členění na SMS jízdenky a aplikace do mobilního telefonu, pokud jsou v Liberci a Jablonci nad Nisou používány oba tyto platební kanály).

Ke korespondenci v této záležitosti žalobce zmocnil svého asistenta Jana Loužka, který dne 31. 3. 2015 obdržel první odpověď povinného subjektu. V té bylo uvedeno, že žalovaný nemá a nikdy neměl se společnostmi Erika nebo Crowsnest žádný smluvní vztah. Vzhledem k tomu, že webové stránky DPMLJ a.s. uváděly informace jiné, si žalobce vyžádal vysvětlení.

Následně byla dne 8. 4. 2015 žalovaným zaslána druhá odpověď obsahující napadené rozhodnutí, která již tento smluvní vztah přiznala, nicméně povinný subjekt žádost žalobce částečně zamítl s odkazem na § 9 odst. 1 InfZ s odůvodněním, že smlouvy obsahují obchodní tajemství. Byly rovněž poskytnuty i souhrnné informace ohledně celkového vybraného jízdného prostřednictvím předmětných služeb. Informace o výši provize nicméně žalobci poskytnuta nebyla, opět s odůvodněním, že se jedná o obchodní tajemství.

2 Dosavadní průběh řízení

Povinný subjekt odmítl napadeným rozhodnutím poskytnout informaci o výši celkové provize jednotlivým dodavatelům a poskytnout začerněný text smluv na předmětné služby, a to včetně uzavřených dodatků, příp. nejnovějšího konsolidovaného znění textu smlouvy.

Nadřízeným orgánem byl v tomto případě podle § 20 odst. 5 InfZ ředitel společnosti. Nadřízený orgán převzal vyřízení žádosti a odmítl poskytnout žádanou informaci s odůvodněním, že se jedná o obchodní tajemství.

Nadřízený orgán dovodil podle ust. § 2 písm a) zákona č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole, že povinný subjekt není příjemcem veřejných prostředků a není tedy možné uplatnit § 9 odst. 2 InfZ, kdy by poskytnutí informace nebylo porušením obchodního tajemství.

3 Žalobní body

Žalobce má za to, že žalovaný se s jeho námitkami v odůvodnění nevypořádal správně a že tyto námitky jsou stále důvodné. Proto se v plném rozsahu odkazuje na důvody, podané v odvolání. Nad jejich rámec pak žalobce uvádí následující:

Žalovaný předně v napadeném rozhodnutí uvedl, že požadovaná informace (smlouva na SMS jízdenky) obsahuje konkurenčně významné, určitelné ocenitelné a v příslušných obchodních kurzích běžně nedostupné skutečnosti. Rovněž dodal, že poskytnutí, resp. zveřejnění techto informací by umožnilo neoprávněně třetím osobám těžit z duševního vlastnictví subjektu, který uzavřel s povinným subjektem žádanou smlouvu na provoz SMS jídzenek v Liberci. Nelze se však s tímto závěrem ztotožnit, a to z následujících důvodů:

- 1. Subjekt, který uzavřel s povinným subjektem smlouvu na SMS jízdenky, tak učinil v roce 2008 (smlouva byla uzavřena dne 9. 12. 2008). Stalo se tak ještě před medializací problematiky vysokých marží na SMS jízdenky v krajských městech; předně proto, že dané smlouvy byly pro jednotlivá města nevýhodné. Po medializaci uzavřel ten stejný subjekt řadu dalších smluv s jinými městy, nicméně všechny tyto smlouvy byly jednak zveřejnitelné, ale hlavně i skutečně zveřejněné. Nelze se tedy domnívat, že by zveřejnění předcházejících k již zveřejňovaným smlouvám mohlo vést k úniku konkurenčně významné, určitelně ocenitelné a v příslušných obchodních kruzích běžně nedostupné skutečnosti. Smlouvy jsou dostupné nejen v příslušných kruzích, ale i veřejně (viz srovnávací studie smluv na SMS jízdenky). Systém výběru jízdného pomocí SMS jízdenek, jeho implementace a parametry včetně výše plateb nejsou jedinečné, ale jsou používány v řadě českých metropolí, jak se podává z připojených důkazů.
- 2. Se stejným subjektem uzavřel Dopravní podnik hlavního města Prahy a.s. smlouvu již v roce 2007. Tuto smlouvu poskytl Dopravní podnik hlavního města Prahy. a.s. podle žádosti podle zákona InfZ a smlouva byla v souladu se zákonem o svobodném přístupu k informacím poskytnuta. Vzhledem k tomu, že jsou smlouvy uzavřené v obdobné době, se stejným subjektem a na stejnou službu, navíc po analýze se ukázalo, že jejich obsah je velmi podobný, nelze se domnívat, že by žádané smlouvy, které uzavřel subjekt s

povinným subjektem na službu SMS jízdenek v Liberci, obsahovaly skutečnosti v příslušných obchodních kruzích běžně nedostupné. Fakt, že dopravní podnik nechce nevýhodné parametry smlouvy zveřejnit, není důkazem jejich konkurenční významnosti (protože za relevantním trhu jsou již takové podmínky dávno překonané), ale pouze nevýhodnosti smluv.

3. Povinný subjekt neformálně sdělil, že hodlá do budoucna usilovat o změnu subjektu, který službu SMS jízdenek poskytuje, a to z důvodu, že dané smlouvy jsou pro něj nevýhodné. Vzhledem ke skutečnosti, že obdobná smlouva platí již jen ve vztahu s Dopravním podnikem hl. m. Prahy (kde navíc byla poskytnuta a zveřejněna), a že subjekt, který službu poskytuje i v jiných městech (např. v Pardubicích) podle novějších smluv tyto smlouvy zveřejnil, ba dokonce od procesu medializace problematických marží SMS jízdenek uzavírá smlouvy jiné, není možné se domnívat, že by mohlo dojít k úniku konkurenčně významné skutečnosti.

K důkazu:

- Srovnávací studie smluv na SMS jízdenky (Naši politici, o. s., klub Pirátů v Zastupitelstvu hl. m. Praze) v příloze
- Protokol o předaných smlouvách z Dopravního podniku hl. m. Prahy (v příloze)
- Smlouvy na SMS jízdenky (dostupné online pod hypertextovým odkazem)
 - Praha https://github.com/pirati-cz/KlubPraha/tree/master/spisy/2015/11-sms-jizdenky-praha-smlouvy
 - Brno https://github.com/pirati-cz/KlubPraha/tree/master/spisy/2015/13-sms-jizdenky-brno
 - Ostrava https://github.com/pirati-cz/KlubPraha/tree/master/spisy/2015/14-sms-jizdenkyostrava
 - Pardubice https://github.com/pirati-cz/KlubPraha/tree/master/spisy/2015/15-sms-jizdenky-pardubice
 - České Budějovice https://github.com/pirati-cz/KlubPraha/tree/master/spisy/2015/17-sms-jizdenky-ceske-budejovice
 - Plzeň https://github.com/pirati-cz/KlubPraha/tree/master/spisy/2015/18-sms-jizdenkyplzen
 - Olomouc https://github.com/pirati-cz/KlubPraha/tree/master/spisy/2015/19-sms-jizdenkyolomouc
 - Hradec Králové https://github.com/pirati-cz/KlubPraha/tree/master/spisy/2015/20-smsjizdenky-hradec-kralove
 - Zlín a Otrokovice https://github.com/pirati-cz/KlubPraha/tree/master/spisy/2015/23-sms-jizdenky-zlin-a-otrokovice
 - Ústí nad Labem https://github.com/pirati-cz/KlubPraha/tree/master/spisy/2015/24-smsjizdenky-usti-nad-labem

Přehled důkazů výpovídá o tom, že celá řada měst poskytuje smlouvy ohledně systému SMS jízdenek. Tvrzení žalovaného o tom, že jde o obchodní tajemství, je rovněž vyvráceno tím, že obecné fungování služby platbou SMS jízdenkami je dobře známé a v komerčním sektoru využívané a za druhé dopravní specifika jsou podstatná pouze při jednání s veřejnou správou,

tedy vždy budou pod větším veřejným dohledem. Žalobce zdůrazňuje, že zde nejde o žádné složité technické parametry jedinečného řešení (ostatně žalovaný ani nic takového netvrdí!), ale o základní údaje o tom, kolik peněz žalovaný jako veřejná instituce utrácí a odvádí soukromému dodavateli za objednané služby, tedy naprosto základní údaj podstatný pro transparenci veřejné instituce.

Argumentace žalovaného na straně 3 napadeného rozhodnutí, že nevýhodné nastavení platebních podmínek ze strany dodavatele je jeho know how, a tedy má hodnotu, je v souvislosti s dokazováním, že jde o obchodní tajemství argument kruhem. Pro důkaz toho, že jde o obchodní tajemství se totiž předpokládá, že obsahuje know how, které by ostatní strany nesměly znát, což je přesně obsah pojmu obchodní tajemství.

Nic na tom nemůže změnit námitka žalovaného, že nenakládá s veřejnými prostředky. Fakt je ten, že žalovaný je akciovou společností spoluvlastněnou městy, které jeho činnost dotují na základě smluv o závazku veřejné služby, přičemž žalovaný zajišťuje na území měst jako dopravní podnik veřejnou dopravu, tj. vykonává nevrchnostenskou veřejnou správu. Žalovaný tedy s veřejnými prostředky nakládá a část z těchto prostředků je používána i na platbu dodavatelům (resp. krytí ztráty, která vznikne po platbě dodavatelům). Výklad, podle něhož akciové společnosti dotované z rozpočtu města nehospodaří s veřejnými prostředky, protože dopravní podniky nejsou uvedeny (dle žalovaného) ve výčtu orgánů veřejné správy v zákoně o finanční kontrole, je formalistický a nijak nebrání tomu, aby i jiná veřejná instituce hospodařila a simile s veřejnými prostředky. (Jde tak v podstatě o promítnutí závěrů Ústavního soudu v judikátu Letiště Praha o povaze veřejné instituce pro účely svobodného přístupu k informacím do definice veřejných prostředků pro účely svobodného přístupu k informacím, která je širší než definice obsažená v zákoně o státní finančí kontrole. Smyslem citovaných judikátů zajisté nebylo zúžit přístup k informacím, ale neopak poskytnout důvod pro poskytnutí informací s odkazem na požadavky zvláštního zákona, které jsou minimálním standardem, neboť jsou vykládány bez kontextu zákona o svobodném přístupu k informacím.) Žalovaný je tedy podle § 9 odst. 2 InfZ povinen poskytnout požadované informace, neboť se týkají nakládání s veřejnými prostředky. Ostatně smyslem zákona o svobodném přístupu k informacím je právě umožnit veřejnou kontrolu hospodaření veřejných institucí.

Nezákonnost napadeného rozhodnutí se podává i z toho, že povinný subjekt na str. 4 napadeného rozhodnutí podmiňuje poskytnutí informace podpisem slibu odškodnění. Nic takového zákon o svobodném přístup k informacím nezná. Povinný subjekt nemůže zároveň tvrdit, že informace v souladu se zákonem odpírá a zároveň, že je (byť podmíněně) neodpírá, neboť jde o logický rozpor. Tím, že žalovaný nabízí žadateli informace (byť podmíněně) tak mlčky připouští, že nejde o obchodní tajemství dodavatele, neboť jinak by je nemohl poskytnout.

K tomu je vhodné vzpomenout i recentní judikaturu. Krajský soud v Brně v rozhodnutí ze dne 10. února 2015, sp. zn. 12 - 29 A 52/2012 uvedl, že z hlediska aplikace § 9 zákona o svobodném přístupu k informacím je nutno činit rozdíl mezi výkazem předpokládaných nákladů a výnosů a výkazem nákladů a výnosů z uskutečněné přepravní činnosti. Zatímco o předpokládaných nákladech nebo kalkulacích lze tvrdit, že jde za podmínek zákona o chráněné know how, skutečné faktury o reálných výdajích povinného subjektu nemohou být předmětem obchodního tajemství.

4 Návrh rozsudku

Z výše uvedených důvodů mám za to, že by požadovaná informace, tedy slouva na SMS jízdenky měla být poskytnuta. Vzhledem k tomu, že žalovaný neuvedl konkrétní okolnosti svědčící o splnění podmínek obchodního tajemství jednotlivými částmi smlouvy i výší provize, je třeba vycházet z toho, že takové důvody nejsou dány. (Žalovaný je neuvedl, ačkoliv k tomu měl prostor v řízení.) Jsou tedy splněny podmínky pro vydání informačního příkazu dle § 16 odst. 4 InfZ. Navrhuji proto, aby soud vydal následující rozsudek:

- 1. Napadené rozhodnutí se ruší.
- 2. Soud nařizuje žalovanému, aby žalobci poskytl požadované informace v elektronické podobě do 15 dnů od právní moci tohoto rozsudku.
- 3. Žalovaný je povinen nahradit náklady řízení žalobci do 3 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Žalobce souhlasí s tím, aby soud projednal věc bez nařízení jednání.

Mgr. Bc. Jakub Michálek nar. 6. 2. 1989 bytem Zenklova 841/193, Praha 8